

FIȘA DISCIPLINEI
CULTURĂ CIVICĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALĂ

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	FILOSOFIE
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5. Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE / FILOSOFIE
1.7. Forma de învățământ	ZI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		CULTURĂ CIVICĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALĂ				Codul disciplinei		HLR2413			
2.2. Titularul activităților de curs			Prof.univ.dr. Ciprian Mihali								
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof.univ.dr. Ciprian Mihali								
2.4. Anul de studiu		2	2.5. Semestrul		4	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		Disciplină opțională

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP4	Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.
CT2	Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.
CP2	Studentul/absolventul gândește critic și aplică autonom și într-o manieră sistematică teorii filosofice din diferite domenii și arii disciplinare corespunzătoare disciplinelor studiate (Cultură civică și educație socială)	Studentul/absolventul folosește concepte filosofice cu un grad ridicat de dificultate, analizează sistematic idei și perspective teoretice care se situează dincolo de experiența empirică.
CT6	Studentul/absolventul gândește critic și aplică autonom principalele concepte filosofice în cel puțin o limbă străină.	Studentul/absolventul are un comportament responsabil și respectă normele și regulile deontologiei profesionale.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul/absolventul identifică și definește conceptele și teoriile fundamentale ale culturii civice și educației sociale, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date; definește și exprimă specificitatea discursului filosofic asupra fenomenului postmodern în raport cu discursul istoric, critic și cultural.
2. Studentul/absolventul examinează analitic și sintetic texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice; problematizează și operaționalizează conceptele cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie.
3. Studentul/absolventul înțelege și descrie particularitățile definitorii ale culturii civice și educației sociale, percepe dimensiunea istorică și pluralitatea interpretărilor filosofice asupra acestuia.
4. Studentul/absolventul valorizează pozitiv abordarea critică a culturii civice și se raportează conștient și responsabil la pluralitatea valorilor din lumea contemporană.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul/absolventul aplică, combină și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite.
2. Studentul/absolventul utilizează în mod adecvat conceptele analitice majore din sfera culturii civice și educației sociale: sferă publică, opinie publică, spațiu public și spațiu privat, spațiu public digital, drepturile omului, relația om-natură, fanatism, nesupunere civilă etc..

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

3. Studentul/absolventul interpretează și apreciază creațiile umane prin aplicarea cunoștințelor culturii civice și educației sociale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare – învățare	Observații ³
Introducere generală: Ce este cultura civică?	- prezentare generală - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Ce este societatea civilă (și opinia publică)?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text	
Dușmanii societății civile: post-adevăr, fanatism, extremism	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text	
Ce este spațiul public?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Spațiul public și spațiul privat	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Rolul social al relației dintre om și natură	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Încălzirea globală – Cauze, conștientizare, atitudini	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Dimensiuni ale eco-existențialismului	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Științele umaniste și rolul lor în criza ecologică	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Ce sunt drepturile omului?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Ce este cetățenia?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Care este rolul social al pedepsirii?	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Supunere și nesupunere	- curs interactiv cu fundament de prelegere - citate și analiză de text - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
Curs final: Provocări actuale ale nesupunerii civice	- dezbatere - dialog pe baza unor exemple și întrebări.	
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Discuție în jurul unei cărți: Pankaj Mishra, <i>Epoca furiei</i>	- discuție liberă cu studenții	
2. Dezbatere 2x2 sau 3x3: <i>Este discursul urii inevitabil într-o societate liberă?</i>	- dezbatere în echipe de 2x2 sau 3x3, în contradictoriu	
3. Aspecte psihologice și economice ale încălzirii globale	- seminar interactiv pe bază de discuții - comentariu de text și dezbatere	
4. Ce rol pot să joace științele umaniste în criza ecologică?	- dezbatere în echipe de 2x2 sau 3x3, în contradictoriu	
5. Dezbatere 2x2 sau 3x3: <i>Drepturile omului sunt înăscute</i>	- dezbatere în echipe de 2x2 sau 3x3, în contradictoriu	

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

6. Discuție în jurul unei cărți: Dimitri Koceanov, <i>Cetățenia</i>	- dezbateri în echipe de 2x2 sau 3x3, în contradictoriu	
7. Pledoarie: <i>Nesupunerea civică este (sau nu) o îndatorire a fiecăruia</i>	- dezbateri în echipe de 2x2 sau 3x3, în contradictoriu	

Bibliografie curs și seminar

Societate civilă

- Jürgen Habermas – *Sfera publică și transformarea ei structurală*, Univers, 1998
- Oskar Negt, Alexander Kluge – *Public Sphere and Experience. Toward an Analysis of the Bourgeois and Proletarian Public Sphere*, Verso, 2016
- Adam Seligman – *The Idea of Civil Society*, The Free Press, 1992

Spațiul public

- Ciprian Mihali (coord.) – *Artă, tehnologie și spațiu public*, Paideia, 2005
- Augustin Ioan, Ciprian Mihali – *Dublu tratat de urbanologie*, Idea, 2009
- Miodrag Mitrašinovic (ed.) etc. - *Public Space Reader*, Routledge, 2021
- Richard Sennett – *The Fall of Public Man*, W.W. Norton & Company, 2017

Discursul urii

- Eric Heinze – *Hate Speech And Democratic Citizenship*, Oxford University Press, 2016
- Caitlin Ring Carlson – *Hate Speech*, MIT Press, 2021
- Jeremy Waldron – *The Harm in Hate Speech*, Harvard University Press, 2012

Drepturile omului

- Hannah Arendt – „Perplexitățile Drepturilor Omului”, in *Originile totalitarismului*, Humanitas, 2014, pp. 363-378
- Claude Lefort – „Politics and Human Rights”, in *The Political Forms of Modern Society Bureaucracy, Democracy, Totalitarianism*, pp.239-273

Cetățenia

- Dimitri Kocenov – *Cetățenia*, Idea, 2023
- Richard Bellamy – *Citizenship. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2008

Pedeapsa

- H.L.A. Hart – *Punishment and Responsibility*
- Michel Foucault – *A supraveghea și a pedepsi*, partea a doua, „Pedeapsa” și partea a patra, cap. II, „Illegalisme și delincvență”
- Gertrude Ezorsky (ed.) – *Philosophical Perspectives on Punishment*, State University of New York Press, 2015
- Leo Zaibert – *Rethinking Punishment*, Cambridge University Press, 2018

Nesupunerea

- Etienne de la Boétie – *Discurs despre servitutea voluntară*, Antet, 1993
- Michael Walzer – *Obligations. Essays on Disobedience, War, and Citizenship*, Harvard University Press, 1970
- Peter Singer – *Democracy and Disobedience*, Clarendon Press, 1973
- Lawrence Quill – *Civil Disobedience. (Un)Common Sense in Mass Democracies*, Palgrave Macmillan, 2009

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs;	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât	60% din nota finală

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

	- capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea - asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul teoriilor moderne și postmoderne; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	și în timpul examinării finale Lucrare scrisă și susținere orală la sfârșitul semestrului (sesiune)	
9.5 Seminar/laborator	- Text 1 – Cum se modifică relațiile dintre public și privat în lumea digitală? (Răspuns argumentat în 1500-2000 de cuvinte, 10 puncte) - Text 2 – Răspuns argumentat la întrebarea: A pedepsi este ceva omenesc? (Răspuns argumentat în 1500-2000 de cuvinte, 10 puncte) - participare la cel puțin una din dezbateri (10 puncte) - pledoarie de 5 minute (10 puncte)	Evaluarea se va face pe parcursul semestrului	40% din nota finală
9.6 Standard minim de promovare			
Lucrarea finală va răspunde, la alegere, la una din următoarele trei întrebări, și va fi susținută oral, la o dată din sesiune care va fi stabilită de comun acord. 1. Este tolerarea extremismului un act democratic? 2. Cum se modifică raportul dintre om și natură în condițiile crizei ecologice de azi? 3. Este nesupunerea civică o datorie? EVALUARE 1. Text 1 – Cum se modifică relațiile dintre public și privat în lumea digitală? (Răspuns argumentat în 1500-2000 de cuvinte, 10 puncte) 2. Text 2 – Răspuns argumentat la întrebarea: A pedepsi este ceva omenesc? (Răspuns argumentat în 1500-2000 de cuvinte, 10 puncte) 3. Participare la cel puțin una din dezbateri (10 puncte) 4. Pledoarie de 5 minute (10 puncte) 5. Elaborarea lucrării finale și susținerea ei (60 de puncte)			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

X Nu se aplică

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	---	--

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

								
								Nu se aplică nici o etichetă
								X

Data completării:
15 aprilie 2026

Semnătura titularului de curs
Ciprian Mihali

Semnătura titularului de seminar
Ciprian Mihali

Data avizării în departament:
22 aprilie 2026

Semnătura directorului de departament
Ciprian Mihali